

Uočite zlostavljanje, pomozite da se zaustavi

SPRJEČAVANJE ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJECE

O ZLOSTAVLJANJU I ZANEMARIVANJU DJECE

Sva djeca imaju pravo na život bez nasilja i zlostavljanja.

Nažalost, zlostavljanje i zanemarivanje djece i dalje predstavlja problem u cijeloj Australiji.

Zlostavljanje i zanemarivanje djece ostavlja razorne posljedice ne samo na djecu, nego i na njihove obitelji i zajednicu.

Zlostavljanje i zanemarivanje se može dogoditi svakom djetetu ili mladoj osobi, u svakoj obitelji. To je bolno iskustvo, i ostavlja trajne, štetne posljedice.

Zlostavljana i zanemarivana djeca mogu izrasti u nesretne i bijesne ljude, kojima nedostaje samopoštovanje. Neka djeca čak i umiru od posljedica zlostavljanja.

Djeca su ponekad pogođena ili im prijete opasnost jer:

- njihove obitelji nemaju odgovarajuću podršku
- njihovi staratelji su pod velikim stresom zbog nezaposlenosti, bolesti, izoliranosti ili usamljenosti
- njihov(i) roditelj(i) su i sami imali loše iskustvo s vlastitim roditeljima.

Zlostavljanje i zanemarivanje djece se može spriječiti

Za prijavljivanje da nekom djetetu prijete opasnost od zlostavljanja ili zanemarivanja, nazovite DoCS Helpline na 132 111

ŠTO JE ZLOSTAVLJANJE DJECE?

Postoje različiti oblici zlostavljanja djece. Uključuju zanemarivanje i fizičko, emocionalno i seksualno zlostavljanje.

Zanemarivanje je trajni propust roditelja ili staratelja da djetetu osigura osnovne stvari potrebne za njegov ispravan rast i razvoj, kao na primjer hranu, odjeću, stan, medicinsku i zubarsku njegu, te odgovarajući nadzor.

Fizičko zlostavljanje je povreda do koje nije došlo slučajno ili niz ozljeda koje djetetu nanese roditelj, staratelj ili bilo koja druga osoba. Uključuje povrede zbog pretjeranog discipliniranja, jakih udaraca ili drmanja, modrice, posjekline ili otekline, opekline, prijelome ili iščašenje zglobova, pokušaj davljenja i sakaćenje ženskih genitalija. Takve ozljede ponekad završe smrću.

Emocionalno zlostavljanje je ponašanje roditelja ili staratelja koje uništava djetetovo samopouzdanje i izaziva znatne emocionalne poremećaje ili traumu. To može uključiti niz postupaka kao na primjer kad se dijete pretjerano kritizira, uskraćuje mu se nježnost, izloženo je nasilju u kući, zastrašivanju ili prijetnjama.

Seksualno zlostavljanje je kad odrasla osoba ili netko veći ili stariji iskorištava dijete za seksualne aktivnosti, primjenjujući moć koju ima nad djetetom ili zloupotrebljavajući djetetovo povjerenje. Djecu se često podmiti ili im se fizički i psihički prijete da ih se navede na sudjelovanje u seksualnim aktivnostima.

Zlostavljanje i zanemarivanje djece je zločin

ŠTO JA MOGU PODUZETI?

Djeca i mladi ljudi imaju pravo da u vlastitom domu i u zajednici budu sigurni.

Svatko od nas snosi odgovornost da djecu i mladež zaštititi od nasilja. Djeca i mladi ljudi će biti zaštićeni od zlostavljanja i zanemarivanja samo ako odgovorne odrasle osobe aktivno djeluju u njihovo ime.

Kad prijavite zabrinutost za sigurnost ili opću dobrobit nekog djeteta ili mlade osobe, to je prvi korak u sprečavanju ili zaustavljanju zlostavljanja i zaštiti djeteta od daljnjeg nasilja. To i NSW Odjelu za društvene usluge (NSW Department of Community Services - DoCS) daje priliku da pomogne i obiteljima u kojima djetetu ili mladoj osobi prijete opasnost.

KAKO DA PRIJAVIM ZLOSTAVLJANJE I ZANEMARIVANJE DJETETA?

Ako smatrate da je neko dijete ili mlada osoba zanemarivano ili fizički, seksualno ili emocionalno zlostavljano, to biste smjesta trebali prijaviti DoCS-u. Mogući pokazatelji zlostavljanja i zanemarivanja djeteta su ukratko navedeni u posljednjem dijelu ove knjižice.

Prijavu možete podnijeti ako nazovete DoCS Helpline na 132 111 po cijeni mjesnog poziva, 24 sata dnevno, 7 dana tjedno (TTY 02 9633 7698).

Vaša prijava se zadržava u strogo povjerenju - nikome nećemo reći tko nam je prijavio slučaj zlostavljanja ili zanemarivanja a, ako ne želite, ne morate nam reći ni svoje ime.

DoCS' Helpline 132 111

ŠTO ĆE DoCS PODUZETI?

Prema zakonu, mi moramo procijeniti prijave o zlostavljanju i zanemarivanju djeteta ili prijave o djeci kojoj prijete opasnost od nasilja.

Kad nas nazovete, naše osoblje će od Vas zatražiti više informacija, kako bismo ustanovili kakva opasnost prijete tom djetetu ili djeci.

Možemo porazgovarati s obitelji tog djeteta. Možda ćemo trebati razgovarati i s drugim osobama, kako bismo saznali u kakvim prilikama ta obitelj živi.

Na primjer, možemo nazvati djetetovog nastavnika, odgajatelja u dječjem vrtiću ili rođake. Ako smatramo da je zakon prekršen, razgovarat ćemo i s policijom. Povezat ćemo obitelj djeteta sa službama ukoliko im treba pomoć da bolje zaštite dijete.

Ako djetetu ili mladoj osobi prijete opasnost, u suradnji s drugim agencijama i stručnim radnicima pobrinut ćemo se za njihovu sigurnost. Ako smatramo da djetetu prijete neposredna opasnost, naći ćemo mu sigurno mjesto za stanovanje. Dijete ili mladu osobu i obitelj uvijek nastojimo što više uključiti u donošenje odluka koje ih se tiču.

KAKO ĆU ZNATI JE LI NEKO DIJETE ZANEMARIVANO ILI ZLOSTAVLJANO?

Za svaku vrstu zlostavljanja i zanemarivanja postoje uobičajeni fizički pokazatelji i znakovi u ponašanju (popis se nalazi na sljedećim stranicama).

Prisutnost jednog od tih pokazatelja ne mora automatski značiti da se radi o zanemarivanju ili zlostavljanju.

Ako kod nekog djeteta koje znate, ili čak kod vlastitog djeteta, primijetite znakove zlostavljanja ili zanemarivanja, smjesta nazovite DoCS Helpline na 132 111.

Procjenjujući je li dijete zanemareno ili zlostavljano, važno je imati na umu životne okolnosti tog djeteta, kao što su na primjer:

- društvena ili zemljopisna izoliranost djeteta ili obitelji, uključujući slabu pristupačnost drugim članovima šire obitelji
- zlostavljanje ili zanemarivanje sestre ili brata
- obiteljska povijest nasilja, uključujući nasilje u obitelji
- roditelj ili staratelj pati od fizičke ili duševne bolesti, zbog čega nije u stanju odgovarajuće brinuti za dijete
- roditelj ili staratelj ima problema s alkoholom ili drugom vrstom droge, zbog čega nije u stanju odgovarajuće brinuti za dijete.

MOGUĆI ZNAKOVI ZANEMARIVANJA

Znakovi kod djece

- loša higijena, npr. dijete je stalno neoprano
- skuplja ostatke ili krade hranu
- dulje ostaje u školi, na javnim mjestima ili u tuđim kućama
- intenzivna potreba za pažnjom odraslih osoba
- ispodprosječna težina za dati uzrast
- neliječeni fizički problemi, npr. rane, osip od pelena ili opekline od mokraćé
- dijete se ljulja, sisa palac ili udara glavom
- strah da će biti napušteno
- ne razvija se i ne napreduje
- koncentrira se na osnovno preživljavanje
- loš ili blijed ten i slaba kosa bez sjaja.

Znakovi kod roditelja ili staratelja

- ne daje odgovarajuću hranu, smještaj, odjeću, medicinsku njegu ili čistu kućnu sredinu
- ostavlja dijete bez odgovarajućeg nadzora
- ne zna emocionalno reagirati na dijete
- napušta dijete
- na dulje vrijeme djetetu uskraćuje fizički kontakt ili interakciju
- uskraćuje psihičku skrb
- prema jednom djetetu postupa drukčije nego prema njegovoj braći/sestrama.

MOGUĆI ZNAKOVI FIZIČKOG ZLOSTAVLJANJA

Znakovi kod djece

- modrice po licu, glavi i vratu
- posjekline i modrice od pretjeranog discipliniranja
- dijete stečenu povredu objasni razlogom koji nije u skladu s vrstom povrede

- druge modrice i znakovi po kojima se može vidjeti čime je povreda nanešena, npr. od kopče pojasa, otisak ruke
- ugrizi i ogrebotine
- pucanje unutarnjih organa bez prethodne veće traume
- prijelom kostiju, naročito kod djece mlađe od tri godine
- opekline i ožegline
- povrede glave pri kojima dijete može biti kao pijano, povraćati, imati napadaje padavice ili krvarenje u oku, pa se može pretpostaviti da ga je netko tresao
- višestruke ozljede ili modrice
- gutanje otrova, alkohola ili drugih škodljivih droga
- iščašenja, nategnuća, iskretanja zglobova
- opći pokazatelji sakaćenja ženskih genitalija, što može uključiti specijalnu operaciju, poteškoće pri odlasku na zahod i odbijanje sudjelovanja u sportu ili drugim fizičkim aktivnostima za koje je dijete ranije bilo zainteresirano.

Znakovi kod roditelja ili staratelja

- kad roditelj ili staratelj izravno prizna da se plaši da bi mogao ozlijediti dijete
- povijest nasilja u toj obitelji
- ako su u djetinjstvu sami bili zlostavljani
- dijete ili djecu često vode u zdravstvene i druge službe zbog neobjašnjenih ili sumnjivih povreda, jer je dijete progutalo neku stvar ili se na nešto drugo žali.

MOGUĆI ZNAKOVI EMOCIONALNOG ZLOSTAVLJANJA

Sve vrste zlostavljanja na djecu ostavljaju psihičke posljedice, ali izraz 'emocionalno zlostavljanje' se odnosi na postupke koji uništavaju djetetovo samopouzdanje.

Znakovi kod djece

- osjeća se bezvrijedno i da je život bezvrijedan
- nesposobnost da cijeni druge
- nedostatak povjerenja u ljude
- nedostatak sposobnosti komunikacije potrebne za svakodnevno funkcioniranje
- ekstremno ponašanje da se izazove pažnja
- drugi poremećaji ponašanja, npr. zastrašuje druge, smeta, agresivno je
- izloženo je nasilju u obitelji.

Znakovi kod roditelja ili staratelja

- stalno kritizira, omalovažava, ismijava ili ignorira dijete, ili uskraćuje pohvalu i pažnju
- pretjerani ili nerazumni zahtjevi
- stalno neprijateljsko raspoloženje, teško verbalno vrijeđanje, odbacivanje i optuživanje
- uvjerenje da je određeno dijete loše ili 'zlo'
- kažnjavanje pretjeranom fizičkom ili društvenom izolacijom
- nasilje u obitelji.

MOGUĆI ZNAKOVI SEKSUALNOG ZLOSTAVLJANJA

Znakovi kod djece

- opisuje spolne aktivnosti, npr. ' _____ je povrijedio mog pišu'
- kaže Vam o tome, bilo izravno ili neizravno
- samo-uništavajuće ponašanje, npr. drogiranje, pokušaji samoubojstva, samoranjavanje
- odlazi u krevet potpuno odjeven/a
- pati od anoreksije ili pretjerano jede
- modrice ili krvarenje oko spolnih organa
- ima infekcije koje se prenose spolnim odnosom
- modrice po grudima, stražnjici, donjem dijelu trbuha ili bedrima
- trudnoća kod mladih djevojaka
- kontakt sa poznatim ili osumnjičenim počiniteljem seksualnih napadaja
- odjednom neobjašnjivo ima sve više novca ili darova
- uporno bježi od kuće
- regresivno ponašanje, npr. odjednom ponovno počne mokriti ili vršiti nuždu u krevetu
- seksualno ponašanje koje ne priliči djetetovom uzrastu.

Znakovi kod roditelja ili staratelja

- dijete izlaže prostituciji ili pornografiji ili dijete angažira u pornografske svrhe
- namjerno izlaganje djeteta seksualnim aktivnostima drugih osoba
- u prošlosti je osuđen za seksualno zlostavljanje djece
- prisiljavanje djeteta na seksualne aktivnosti s drugom djecom
- verbalne prijetnje seksualnim zlostavljanjem
- obitelj niječe da je mlada djevojka u obitelji trudna.

Nazovite DoCS Helpline ako želite prijaviti da nekom djetetu ili mladoj osobi prijete opasnost od **zlostavljanja ili zanemarivanja 132 111**
TTY 9633 7698
www.community.nsw.gov.au